ఎంకు

ఎం. ఉమామహేశ్వరరావు

ఉన్నట్టుండి దమయంతి బిగ్గరగా నవ్వింది నవ్వుతున్న దమయంతిని ఆశ్చర్యంగా చూసేడు సుందరం దమయంతి నవ్వులో సహజత్వం కన్పించ లేదతనికి ఏదో కావాలని తెచ్చి పెట్టుకున్నట్టుగా ఉందా నవ్వు

ఎంతో ఎత్తు నుంచి క్రిందకు దుముకుతున్న జలపాతం హోరు ఒక్కసారి స్థంభించినట్టుగా దమయంతి నవ్వడం ఆపేసింది హఠాత్‌గానే ఆమె ఎందుకలా నవ్వాల్సి వచ్చిందో, ఏవిటో అర్థంగాక ఆమె వేపే చూసేడు సుందరం

చాలా గొప్పగా జోక్ చేసేవురా అన్నయ్యా!! నీ దగ్గర ఓ అయిదు వేల రూపాయలు లేవంటే చాల ఆశ్చర్యంగా ఉందిరా! తోడబుట్టిన వాడివని నోరు విడిచి నిన్ను అడిగేను లేదంటున్నావు.'

నిందా భరితంగా పలికింది దమయంతి

నిజం చెప్తున్నా తన చెల్లెలు తనను నిందిస్తున్నందుకు బాధని పించింది సుందరానికి తన బాధలు ఆమెకు తెలీక పోవచ్చు ఎవరి బాధలు వారివే అన్నారందుకే .

ఆ మాటే అన్నాడు సుందరం

చూడు దమయంతీ! ఇప్పుడు నా దగ్గర నువ్వడిగినంత డబ్బు లేదుగాక లేదు ఆపైన నువ్వేమన్నా సరే! అయినా యింతకు ముందు నీకోసారి చెప్పాను మళ్ళీ మరోసారి చెప్తున్నాను

మనవి మధ్య తరగతి జీవితాలు ఉన్నంతలోనే బ్రతకడం నేర్చుకోవాలి మన పిల్లలూ అలానే బ్రతికేటట్టు తయారు చేసుకోవాలి తలకు మించిన బరువు మోయాలని జూస్తే ఆపైన తిప్పలు తప్పవు పెళ్ళి కెదిగిన నీ కూతుళ్ళకు మంచి కుర్రాళ్ళకిచ్చి పెళ్ళి చేయాలను కోవడం సహజమే కాని తలకు మించిన అప్పులు చేసి వేలకు వేల రూపాయలు కట్నాలు పోయాలని చూస్తే అది మంచిది కాదని నా అభిప్రాయం తన మనస్సులోని మాటను పైకి తేల్చి చెప్పేసేడు సుందరం దెబ్బ తిన్న పక్షిలా చూసింది దమయంతి

తల్లీ తండ్రి పోయేక అన్నీ తానై చదివించి, పెద్దదాన్ని చేసి ఓ అయ్య చేతుల్లో పెట్టిన సుందరం అంటే దమయంతికీ ఎంతో గౌరవమే . కాని ఆ అయ్య ఓ పిల్లలకు పాఠాలు నేర్పే అయ్యవారనీ, నెల నెలా కాదుకదా, రెండు నెల్లకొసారైనా సరిగ్గా జీతాలు అందని దురదృష్ట, చిరుద్యోగనీ తెలిసి వచ్చేసరికి ఆమెకు సుందరం పట్ల ఎక్కడో మనస్సు మారు మూలల్లో ద్వేషం, పగ, రగిలింది గోరుచుట్టు మీద రోకటి పోటులా సుందరం మాత్రం మంచి కట్నం, సారె, చీరెలు, నగలు తెచ్చుకున్న శారదను బార్యగా చేసుకోవడం మరింత అగ్నిలో ఆజ్యం పోసినట్టుందామెకు

అయితే అప్పటికే దమయంతికి ఓ ఇద్దరు కూతుళ్ళు వరుసగా పుట్టేయడం, అసలే దినదినగండం నూరేళ్ళాయుష్షులా వున్న జీవితంలో దుఃఖం స్థానే ఆవేశం, అనక అదిపోయి ఆయాసం వచ్చేశాయి దమయంతి భర్త సుబ్బారావు తలపై వెంట్రుకలు నెరశి పోయేయి ఇక ఆ ఇద్దరితో ఆపేసి, సంసారాన్ని పొదుపుగా చూసుకోవడం దమయంతికి అతికష్టంగా తయారైంది అప్పుడప్పుడు చెల్లెలు ఇంటికెళ్తూ, వందో, పాతికో సాయం చేస్తూ, వాళ్ళ సంసారాన్ని వీధిపాలు కాకుండా సుందరం చూసుకొస్తున్నాడు.

దమయంతీ సుబ్బారావుల గుండెలమీద కుంపటిలా చకా చకా పెళ్ళి కెదిగి వచ్చేరా యిద్దరాడపిల్లలున్నూ

పెద్ద పిల్ల విజయ కు ఓ మాంచి సంబందమే తీసుకొచ్చేడు సుందరం. కుర్రాడేదో గవర్న-మెంటాఫీసులో చిరుద్యోగి జీతం నాలుగు వందలు . ఖాయపర్చేద్దామని పించింది సుందరానికి

సుబ్బారావుకూ ఆ సంబంధం ఇష్టపడింది కాని దమయంతికా సంబంధం నచ్చలేదు సుబ్బారావుకు నచ్చినవీ, దమయంతికి నచ్చనివీ చాల వున్నాయి తను అప్పటి వరకూ బ్రతికిన బ్రతుకులో రుచి చూసిన చేదు అనుభవాలు గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ, కనీసం తమ ఆడపిల్లల బ్రతుకులైనా మూడు పూటలా కాకపోయినా, కనీసం రెండు పూటలా కడుపు నిండా తిండికి లోటు రాకుండా చేయాలనే ఓ తల్లిగా దమయంతి తాపత్రయం

. అప్పుచేసి పప్పుకూడెందుకో? అన్న సుబ్బారావుకీ, అప్పు చేసైనా సరే మన పిల్లలు పప్పుకూడు తినేలా చూడటం కన్నందుకు మన బాధ్యత అంటున్న దమయంతికీ మధ్య సుందరం కలుగ చేసుకోక తప్పలేదు అందుకే చెల్లెల్ని హెచ్చరించేడు. అయినా దమయంతికి సుందరం మాటలు రుచించ లేదు

సుందరం కాస్త తగ్గేదప్పటికి

మంచి మంచి ఉద్యోగాలు చేస్తున్న సంబందాలు వచ్చేయి అసలు సమస్య దగ్గర కొచ్చేసరికి వెనకంజ వేసేశాయి

సంబందాలు వచ్చినప్పుడల్లా, వచ్చిన వాళ్ళకు మర్యాదా, మన్ననా, చేసేందుకే మనం తడుముకుంటూ వుంటే, యిక వేలకొద్ది రూపాయలు ఎలా తెచ్చి చావమంటావు? ఓసారి సుబ్బారావు బార్యను కోపగించేడు చిరున[illegible] సమాధానంగా బదులు చెప్పింది దమయంతి

ఎలాగయితేనేం ఓ సంబందం తనే వెతికి పట్టుకుంది కుర్రాడు ఏదో ఆఫీసులో పన్జేస్తున్నాడు నెలకు ఆరొందల రూపాయలు తెచ్చుకుంటూ గౌరవంగా బ్రతుకు తున్నాడు ఒకే ఒక చెల్లెలు వుంది, అన్నదమ్ములు ఎవరూ లేరు స్వంత ఇల్లుంది. ఇంకేం గావాలి?

దమయంతీ, సుబ్బారావు లాటి మధ్య తరగతి బడుగు జీవులకు అది చాల గొప్ప సంబంధమే!

పిల్ల తప్పకుండా సుఖపడు తుంది కట్నం అయిదు వేల రూపాయలు సారెలకు, చీరలు వగైరాలకు మరో అయిదు వేల రూపాయలు అవుతుందని గర్శిగా నిర్ధారించుకుని ఓ అయిదువేలు సంపాదించే బాధ్యత తన భర్తపైనా, మరో అయిదు వేలు అప్పుగా నయినా సర్దే బాధ్యత సుందరంపైనా పెట్టేసింది దమయంతి

నావంతు డబ్బును ఎలాగో తంటాలుపడి సంపాదిస్తాను గానీ, ముందు మీ అన్న సుందరాన్ని అయిదువేలూ సర్దమని అడుగు అన్నాడు సుబ్బారావు

సరేనంటూ సుందరం దగ్గిర కొచ్చింది దమయంతి తన మాటల్ని వినలేదని కోపంతో సుందరం అలా చెప్తున్నాడేమో నన్న అనుమానం దమయంతిలో కల్గింది

మొన్న ఆ మధ్య నువ్వు తెచ్చిన సంబందం ఖాయం చేసుకోలేదన్న కోపంతో నువ్వు డబ్బు లేదంటున్నావు గానీ, యీ సంబందమే అయితే నీ మేనగోడలు ఎంతగా సుఖపడుతుందో ఆలోచించ-వేరా అన్నయ్యా?' బ్రతుక్కు రికానాలేని ఓ బడి మాష్టారుతో నాకు సంబంధం చేసేవు అయినా అప్పుడప్పుడు వస్తూ, పదో, వందో,

ఎందుకిచ్చావు? అదే ఓ మంచి ఉద్యోగస్తుడి కిచ్చి నా వివాహం చేసినట్లయితే నాకీ పస్తులు, నీకా బాదలూ బెడదలు తప్పేవిగదా!" చిన్నగా చిప్పిల్లు తున్న కన్నీటిని తుడుచుకుంటూ అంది దమయంతి సుందరం మీద ఆ మాటలు బాగా పన్జేశాయి జాలిగా, భేలగా, చెల్లెలివైపు చూసేడు

అవున్రా! నేను చేస్తున్న దానిలో తప్పేమిటో కాస్త ఆలోచించి చెప్పు! నీ మేనగోడలి బ్రతుక్కు ఓ చిన్న సాయం చేయమని కోరుతున్నాను నువ్వు ఎన్నిసార్లు ఛీ! అన్నా అదేమాట అంటానురా!

దమయంతి మాటల్లోని కోపం, విసురూ సుందరం అర్థం చేసుకున్నాడు

సరే లేమ్మా! ఇక నీ పెళ్ళి ప్రయత్నాల్లో నువ్వుండు! ఆ సమయానికి నువ్వడిగిన ఆ అయిదు వేలూ యిచ్చే బాధ్యత నాది అంటూ ఆగి మళ్ళీ అన్నాడు

ఓసారి ఆ కుర్రాడిని చూస్తే బావుండి పోను!" అని

ఆ కుర్రాడు నీకు నచ్చుతా డన్నయ్యా! మంచి కుటుంబమే అతని తండ్రి పేరు రామారావట! చాల మంచి మనిషి నేనే వాళ్ళకు కబురంపి కుర్రాడిని రప్పిస్తాను అంది దమయంతి సంతోషాంతరంగంతో

సుందరం ఒప్పుకోలేదు

అదేంగాదు అతను పని చేసేది ఎక్కడో, ఏ ఆఫీసులో నో ఆ వివరాలన్నీ యిచ్చి వెళ్ళు నేనే వెళ్ళి కుర్రాడి మిగతా ఆరాలు తీస్తాను! అన్నాడు ఏదో ఆలోచిస్తూ

దమయంతి సరేనంది సంతోషంతో

*   *   *

కుర్రాడు అందంగానే కన్పించేడు సుందరం కళ్ళకు తన మేనగోడలు 'విజయకు తగిన సంబందమే అనిపించింది

మి నాన్నగారి పేరు? కుతూహలంగా అడిగేడు సుందరం అతన్ని

రామారావండి!" మేం లలితానగర్‌లో ఉంటున్నాం! మీరోసారి వచ్చి నాన్నగార్ని కలవండి! బావుంటుంది! అన్నాడా కుర్రాడు వినయంగా

సరేనంటూ తలూపి అక్కడి నుంచి కదిలేడు సుందరం

ఇల్లు సులభంగా కనుక్కోగలిగేడు

తలుపు తట్టి పిలవంగానే ఎవరూ? అంటూ వచ్చి, తలుపు తీసి చూసిన రామారావుకు ఎదురుగా సుందరం కన్పించేడు

సుందరాన్ని గుర్తుపట్టేడు రామారావు ఎన్నాళ్ళకెన్నాళ్ళకురా సుందరం! అంటూ చేతులు

త్వరలో ప్రారంభం!

సుప్రసిద్ధ రచయిత్రి
రావినూతల సువర్ణా కన్నన్
కొత్త సీరియల్ నవల
కరిగిన శిల

ప్రఖ్యాత రచయిత
డా. కొత్త రవీంద్రబాబు
సరికొత్త సీరియల్
సంకెళ్ళెవరికి ?

సాచి ఆప్యాయంగా లో పలకు తీసుకెళ్లాడు

దమయంతి నా చెల్లెలేన్రా' వాళ్లమ్మాయికే మి అబ్బాయిని అడిగింది కూర్చుంటూ తను వచ్చిన పనిని చెప్పసాగేడు సుందరం

దమయంతి మి చెల్లెలా?' అప్పుడే అనుకున్నాను ఎవరో మంచి కటుంబం నుంచి వచ్చినావిడేనని ఒరే సుందరం మి చెల్లెలి కూతురు మాకు బాగా నచ్చిందిరా'' మా అబ్బాయి కూడా ఇష్టపడ్డాడు ఇక మిగతా విషయాలు మామూలే' అన్నాడు రామారావు

సుందరం మనస్సులో ఏదో సందేహం కదిలింది

అసలు విషయం చెప్పకుండా దాటేస్తావేరా? మి అబ్బాయికి కట్నం క్రింద అయిదువేల రూపాయలు అడిగేరనీ పైగా ఖర్చులూ అవీ ప్రత్యేకం అని అన్నారని మా చెల్లెలు నాతో చెప్పింది అన్నాడు సుందరం

ఆ మాటలకు నిర్ఘాంతపోయేడు రామారావు

అయిదువేలు కట్నం ఏమిటి? అలా అని ఆమె నీతో చెప్పిందా? అన్నాడు రామారావు

ఆ' స్వయంగా మా చెల్లెలే ఆ విషయం చెప్పింది' ఏం అలా అడిగేవు? ప్రశ్నించాడు సుందరం

నేనడిగింది అయిదువేలు కాదురా సుందరం''

మరి??

నేను మా వాడి కట్నం విషయమై అడిగింది పదివేల రూపాయలు అయినా మి చెల్లెలు నీతో ఎందుకలా అందో నాకు అర్థంకావడంలేదు ఓ అయిదువేలు మా వాడికి పెళ్లి ఏటల మిద చదివించేసి ఆనక మిగతా సొమ్ము ఎగ్గొట్టాలని అనుకుందేమో పాపం'' అదేం కుదరదు

రామారావు స్వరంలో కాఠిన్యం తొంగి చూసింది

ఒరే'' మనం చదుకునే రోజుల్లో ఏమేం మాట్లాడుకున్నామో ఎలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకున్నామో మరిచిపోయేవ్రా?? వరకట్నాన్ని నిషేదంపై గంటసేపు ఉపన్యాసం దంచేసి మొదటి బహుమతి కూడా సంపాదించేవు ఓసారి'' అలాంటివాడివి నువ్వేనా ఇలా మాట్లాడుతున్నది?? నిందాపూర్వకంగా అన్నాడు సుందరం

లింకు

రామారావు సుందరం మాటలకు నవ్వేశేడు ముందు

సుందరం' చదువుకునే రోజుల్లో ఆ ఆశయాలూ ఆవేశాలూ వేరు ఇప్పటి పరిస్థితులూ వేరు నా పెళ్లికి కట్నం అస్సలు తీసుకోననీ నా పిల్లలేవ్వరికి కట్నం తీసుకోవడంగాని యివ్వడంగాని జరగదనీ మైకు ముందు ఉపన్యాసం యివ్వడం మర్చిపోలేదు నేను ఆ విషయంలో నావరకూ నేను 'లలిత ను కానీ కట్నం తీసుకోకుండా పెళ్లి చేసుకున్నానురా' కానీ యిప్పుడు నా కొడుక్కు కట్నం తీసుకోవాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది ఎందుకో తెలుసా?' ఎదిగొచ్చిన నా ఒక్కగానొక్క కూతురికి నేనూ పెళ్లిచెయ్యాలి వరుణ్ని సంపాదించి, కాళ్ళు కడిగి కట్నం పోసి కన్యాదానం చేయాలి మరిదెలా సాధ్యం అవుతుందో చెప్పు' నేనేం బాగా ఉన్నవాడినిగాదు జీవితాన్ని ఆశయాల కనుగుణంగా మల్చుకోవడానికి కాస్త ఆలోచించి చెప్పు సుందరం??

ఆవేశంగా ఆ నాలుగు మాటలూ అని ఆగేడు రామారావు రామారావు అన్నదాన్లో ఎంత నిజాయితీ దాగివుంది ఎంత జీవిత సత్యం యిమిడివుంది ఆలోచించసాగేడు సుందరం

తను మాత్రం ఏం చేసేడు? ?

కట్నం అంటే ఎలర్జీ అంటూనే కట్నం తీసుకున్నాడు ఆ కట్నం సొమ్ముతో ఓ మాంచి ఉద్యోగాన్ని కొనుక్కున్నాడు కొనుకున్న ఆ ఉద్యోగం సాయంతోనే సుఖంగా బ్రతగ్గలుగుతున్నాడు ఇదో చెయిన్ లింకు

మళ్లీ రామారావు స్వరం పలికింది హఠాత్‌గా

ఇదో విషవలయంరా సుందరం బ్రతుకు పెళ్లి కట్నం మళ్లీ బ్రతుకు ఒకదాన్నొకటి లింక్ అయివుంటాయెప్పుడున్నూ'' ఎందరు గురజాడలు అవతరించినా సంఘంలోని ఈ ఆచారాన్ని మొదలంటా రూపుమాపటం కల్ల' ఆశయాలూ ఆచరణలూ రైలు కమ్మెల్లా సమాంతరాలు ఎప్పుడూ కలుసుకోవు కలపాలని మనం ప్రయత్నిస్తే బండి బోల్తా పడుతుంది అలాగే ఈ జీవితం కూడా బోల్తా పడిపోతుంది మరింక లేవలేం'ఇప్పుడు చెప్పు అయిదువేలో పదివేలో కట్నం తీసుకోకపోతే నా కూతురికి కట్నం సమస్య లేకుండా పెళ్లి జరుగుతుందంటావా? ఆ మంచి రోజులున్నాయా? పోనీ

నా కూతురికి కట్న సమస్యలేని ఓ సంబంధం నువ్వు కుదర్చగలవా? అలా చేస్తానంటే నీ మేనగోడల్ని కానీ కట్నం లేకుండా మా అబ్బాయికే చేసుకుందుకు నేను రడీ'' చెప్పరా సుందరం? మాట్లాడవేం??

క్షణం క్షణం పెచ్చు పెరిగే ఆ ఆవేశాన్ని చూసి నోటమ్మట మాటలు రాక ఆగిపోయేడు సుందరం

నిజమే'' అందరూ నువ్వన్నట్లే ఆలోచిస్తే యిప్పటి ఆడపిల్లలకు వివాహ సమస్యలే లేవు ఈ వరకట్నం చావులే అస్సలుండవు ఆ రోజుల్లో నీ ఆశయాల్లో శ్రోతల్ని ఉర్రూతలూగించినట్లే, ఈ రోజు నీ వివరణతో నన్ను కట్టేశావు ఒరే' త్వరలోనే ముహూర్తాలు పెట్టించు వస్తాను' లేవబోతున్న సుందరాన్ని ఆపేసేడు రామారావు

నువ్వు విన్నట్లుగానే కట్నం బాపతు అయిదు వేలూ జతపర్చమని మి చెల్లెలితో వెళ్లి చెప్పు' ఆమె అన్నదే నిజం' నేనడిగింది అయిదు వేలే'' నవ్వేడు రామారావు

ఒరే' ఒరే'' ఇప్పుడే గదరా పదివేలని అన్నావు? సందేహంగా అన్నాడు సుందరం

అవున్రా' అన్నాను అంటే? ఏమొచ్చిందిప్పుడు? అన్నట్లుగానే పదివేలూ మి చెల్లెలి చేత ఇప్పించేస్తావా?' నిజం చెప్పాలి నిన్ను చూసేక నువ్వేమంటావోనని అలా అన్నాను అంత కట్నం పాపం మి చెల్లెలు బావ ఎలాతేగల్గుతారు?'' మి బావ సంగతి నాకు తెల్సు అంటూ లేచేడు రామారావు

ఎంతయినా మాటల ప్రోగువి అన్నాడు సుందరం తనూ లేచి అక్కడి నుంచి కదల్తూ

□